

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **J. R.**, zastoupený Mgr. Markem Plajnerem, advokátem se sídlem Lazarská 11/6, Nové Město, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2019, č. j. 3030/DS/18-3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 4. 2020, č. j. 17 A 84/2019 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2019 č. j. 3030/DS/18-3, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravního (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 2. 10. 2018, č. j. 15143/OD-P/18 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 83 odst. 1 písm. b) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění

odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o podmínkách provozu vozidel“).

[2] Přestupku z nedbalosti se žalobce dopustil tím, že jako původní vlastník motorového vozidla tovární značky Peugeot registrační značky X nezažádal od 1. 11. 2016 do 20. 6. 2018 o zápis změny vlastníka silničního vozidla u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, přestože společnou žádost o zápis změny vlastníka vozidla byl v této lhůtě povinen podat jak prodávající, tak kupující z důvodu převodu vlastnického práva k předmětnému silničnímu vozidlu, neboť kupní smlouva byla uzavřena 16. 10. 2016. Tímto jednáním žalobce porušil povinnost uloženou ustanovením § 8 odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb. Za uvedený přestupek uložil správní orgán I. stupně žalobci pokutu ve výši 2500 Kč.

[3] Krajský soud se v rozsudku nejprve zabýval posouzením námitky, zda žalobci za vinu kladený přestupek je přestupkem trvajícím, nebo zda k jeho dokonání došlo již prvním dnem uplynutí lhůty pro podání žádosti o zápis změny vlastníka vozidla. Dále se zabýval námitkou aplikace nesprávného právního předpisu vlivem účinnosti nového zákona upravujícího odpovědnost za přestupky. Následně se krajský soud zabýval námitkou promlčení odpovědnosti za přestupek. Konečně pak posoudil námitku nenaplnění materiálního znaku přestupku (společenské škodlivosti přestupku) a námitku neoprávněného sankcionování žalobce pro nedostatek zavinění. Všechny námitky vyhodnotil krajský soud jako nedůvodné.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., požaduje jej zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení krajskému soudu.

[5] Stěžovatel považuje napadený rozsudek za nezákonný pro nesprávné posouzení právní otázky povahy přestupku jako trvajících. Cituje důvodovou zprávu k § 8 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a poukazuje na záměnu trvajících přestupků s přestupky, jejichž znakem je jednání spočívající pouze ve vyvolání protiprávního stavu, i když je s takovým přestupkem následné trvání protiprávního stavu logicky spojeno. Tyto nesmějí být s trvajícími přestupky zaměňovány. Stěžovatel argumentuje, že přestupek podle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu vozidel je právě přestupek spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti, ne tedy přestupek trvajících. Také poukazuje na použití nedokonavého vidu slovesa v zákonném textu samotného přestupku a je názoru, že nepožádáním o změnu v registru je přestupek dokonán. Znakem přestupku je vyvolání, nikoliv udržování protiprávního stavu. Za dokonáný tedy přestupek považuje již dne 1. 11. 2016 a namítá promlčení odpovědnosti za přestupek. V argumentaci odkazuje i na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 15. 4. 2019, sp. zn. 73 A 3/2018, které uvádí, že by se mělo jednat o přestupek trvajících. Stěžovatel považuje odůvodnění tohoto rozhodnutí za nedostatečné a postrádající logiku.

pokračování

[6] Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Tvrdí, že není zřejmé, z jakého důvodu považoval žalovaný a krajský soud jeho přestupek za trvalý, a že své závěry neopírají o žádnou judikaturu ani vlastní argumentaci.

[7] Dále stěžovatel namítá nesprávnou aplikaci právního předpisu. Tato námitka navazuje na posouzení přestupku jako trvalého. Pokud by šlo o trvalý přestupek, který byl již dokonán 1. 11. 2016, měl by být aplikován tehdy účinný zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který mimo jiné stanovuje i jednoletou promlčecí lhůtu, která již v tomto případě od dokonání uběhla.

[8] Stěžovatel dále namítá nesprávné posouzení odpovědnosti za přestupek, protože absentuje subjektivní stránka přestupku, zavinění. Stěžovatel při uzavření kupní smlouvy předal kupujícímu automobil a všechny doklady a na přepisu vozidla se dohodli, že tak učiní nabyvatel na základě plné moci. Sám tedy nemohl zápis změny vozidla bez součinnosti nového nabyvatele provést, protože již nevlastnil potřebné dokumenty. Námitku uzavírá tím, že protiprávní stav nezavinil a ani neměl jak tento stav napravit.

[9] Žalovaný je názoru, že se téměř totožnými námitkami, které jsou obsaženy v kasační stížnosti, vypořádal krajský soud ve svém rozsudku a vzhledem k tomu, že z obsahu kasační stížnosti nevyplývají žádné nové skutečnosti, se k obsahu stížnosti nebude vyjadřovat.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[11] Kasační stížnost **není důvodná**.

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Není důvodná. Z napadeného rozsudku je zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci krajský soud veden. Stěžovatel nemá pravdu, tvrdí-li, že svůj závěr krajský soud neopírá o žádnou judikaturu ani vlastní argumentaci.

[13] Hlavní námitkou stěžovatele bylo nesprávné posouzení právní otázky povahy přestupku jako trvalého. Pokud by přestupek byl vyhodnocen jako dokonáný dne 1. 11. 2016, jak navrhuje stěžovatel, řízení o přestupku by muselo být zastaveno pro zánik odpovědnosti (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39). Krajský soud v napadeném rozsudku posoudil povahu přestupku jako přestupek trvalý a svou argumentaci podpořil i vhodnou judikaturou. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s posouzením, že přestupek podle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu vozidel je přestupkem trvalým. Podle tohoto ustanovení *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nepožádá v rozporu s § 8 odst. 2 o zápis změny vlastníka silničního vozidla*. Podle § 8 odst. 2 písm. a) uvedeného zákona *žádost o zápis*

změny vlastníka silničního vozidla nebo oznámení se podává do 10 pracovních dnů ode dne převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu. Jednání, které je kvalifikováno jako přestupek, tedy v daném případě spočívá v tom, že ten, kdo má povinnost podat žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla, tak neučiní ve lhůtě 10 dnů ode dne převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu.

[14] Otázkou je, zda „jádro“ jednání definovaného jako přestupek spočívá v tom, že příslušná žádost není podána v 10denní pořádkové lhůtě (tj. objektem přestupku je zájem na včasném podání žádosti), anebo zda spočívá v podílu na vyvolání protiprávního stavu spočívajícího v tom, že silniční vozidlo je i poté, co došlo k převodu vlastnického práva k němu na jinou osobu a marně uplynula lhůta k podání žádosti o zápis změny vlastníka, v registru vozidel evidováno jako vozidlo původního vlastníka (tj. objektem přestupku je zájem na zachování souladu veřejnoprávní evidence vlastnických práv k silničnímu vozidlu s právním stavem v oblasti soukromého práva). Je zřejmé, že smysl a účel evidence vlastnických práv k silničním vozidlům v registru vozidel je, aby odpovídal skutečnosti a aby neprodleně poté, co vlastnická práva k němu doznají změny, se tato změna promítla i v registru. Z tohoto pohledu se tedy je třeba přiklonit k výkladu, že objektem popsaného přestupku je zejména zájem na zachování souladu veřejnoprávní evidence vlastnických práv k silničnímu vozidlu s právním stavem v oblasti soukromého práva. Dodržení pořádkové lhůty k podání žádosti o zápis změny vlastníka je toliko nástrojem k dosažení výše popsaného základního smyslu a účelu veřejnoprávní evidence vlastnických práv k silničnímu vozidlu. Ten, kdo nepodá v 10denní lhůtě ode dne převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu žádost o zápis změny vlastníka tohoto vozidla, tedy vyvolá protiprávní stav spočívající v tom, že neučinil, co podle zákona učinit měl k tomu, aby v registru vozidel byl na základě úředního úkonu, jehož iniciační podmínkou je žádost, evidován skutečný stav vlastnického práva k vozidlu.

[15] Protiprávním stavem je zde situace, že nebyla podána v zákonem stanovené lhůtě žádost, kterou byla určitá osoba podle zákona povinna podat, je-li podání žádosti důležitým (byť nikoli nezbytným, viz § 8a zákona č. 56/2001 Sb.) předpokladem pro zachování souladu evidence vlastnických práv k silničním vozidlům s právním stavem v oblasti soukromého práva. Jednání vyvolávající protiprávní stav je jednání omisivní (nekonání v situaci, kdy byl dotýčný povinen konat – podat žádost).

[16] Podle § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky *trvajícím přestupkem je takový přestupek, jehož známkou je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.* (zvýraznil Nejvyšší správní soud) K tomu, aby šlo o přestupek trvajícím, musí pachatel protiprávní stav nejen vyvolat, ale také udržovat. Znamená to mimo jiné, že musí mít možnost svým vlastním jednáním existenci protiprávního stavu „jednoduše“ ukončit. „Jednoduchost“ ukončení je nutno posuzovat v souvislostech konkrétní situace. Zejména je nutno posuzovat, nakolik návrat do stavu v souladu s právem je převážně v moci toho, kdo protiprávní stav vyvolal. V případě stěžovatele bylo takovéto „jednoduché“ ukončení protiprávního stavu velmi dobře možné a spočívalo prakticky výlučně v jeho jednání. Pokud by konal a i dodatečně žádost podal, protiprávní nesoulad evidence vlastnických práv k silničním vozidlům se stavem v oblasti soukromého práva by příslušný správní orgán rychle napravil zápisem změny vlastníka silničního vozidla.

pokračování

[17] Lze tedy shrnout, že přestupek podle § 83 odst. 1 písm. b) zákona o podmínkách provozu vozidel je přestupkem trvajícím, neboť jednání, jež postihuje, spočívá v tom, že osoba, která je žádost povinná podat, tak neučiní, ačkoli trvají důvody pro podání. Jednání by tedy bylo ukončeno buď dodatečným podáním žádosti, nebo odpadnutím takového nesouladu evidence vlastnických práv k silničním vozidlům se stavem v oblasti soukromého práva, jehož nápravu může žadatel podáním žádosti iniciovat.

[18] Námitka nesprávné aplikace právního předpisu, která úzce souvisí s posouzením přestupku jako trvajícího, je také nedůvodná. Jde-li o přestupek trvajícím, nebyl dokonán dne 1. 11. 2016 (marným uplynutím 10denní lhůty k podání žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla), jak se domnívá stěžovatel, takže „přetrval“ až do odstranění protiprávního stavu a aplikuje se na něj zákon účinný v době tohoto odstranění, jak plyne z § 2 odst. 4 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky a z § 112 odst. 1 téhož zákona.

[19] Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje ani námitce nesprávného posouzení odpovědnosti za přestupek pro absenci zavinění jako subjektivní stránky přestupku. Krajský soud správně usoudil, že udělením plné moci zmocněnci (zde nový vlastník vozidla) se zmocnitel (zde stěžovatel jako původní vlastník) nezabývá odpovědnosti za přestupek spočívající v určité povinnosti, kterou měl zmocněnec dle udělené plné moci vykonat. Jinak řečeno, je věcí zmocnitele, aby ověřil, že zmocněnec jednal na jeho pokyn tak, jak měl, ví-li zmocnitel, že má veřejnoprávní povinnost, která musí být splněna (a to ví, neboť právě k jejímu splnění plnou moc udělil). Neučiní-li tak, jedná za běžných okolností přinejmenším nevědomě nedbale. Lze si jistě teoreticky představit například situaci, kdy by zmocněnec zmocniteli věrohodně lhal o tom, že svůj úkol splnil, a za takových okolností by byla úvaha o možné absenci zavinění na místě. Nic takového však z okolností věci neplyne a stěžovatelem není ani tvrzeno.

[20] V principu podobnou právní otázku, byť v řízení o abstraktní kontrole ústavnosti § 8a odst. 2 zákona č. 56/2001 Sb., řešil ve výsledku stejně i nález Ústavního soudu ze dne 9. 11. 2021, Pl. ÚS 114/20-1, podle něhož neposkytnutí dostatečné součinnosti není skutečnou překážkou k tomu, aby se žadatel mohl domoci změny či odstranění údaje o své osobě v registru silničních vozidel.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[21] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2022

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu